ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 8.12.2010
COM(2010) 726 окончателен

2010/0363 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно интегритета и прозрачността на енергийния пазар

{SEC(2010) 1510 окончателен}
{SEC(2010) 1511 окончателен}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Положителен резултат от едно десетилетие на либерализиране на пазара на електроенергия и газ беше развитието на борси за електроенергия и стандартизирани извънборсови договори (OTC), които привличат широка гама от участници, включително производители и доставчици, големи потребители на електроенергия, лица, занимаващи се единствено с търговия, финансови институции и други лица, които улесняват търговията.

Конкурентните и интегрирани европейски енергийни пазари подпомагат иновациите и ефикасността. Развитите в дълбочина и ликвидни пазари за търговия на едро с електроенергия и газ дават увереност на предприятията, че ще могат да отговорят гъвкаво на промени в пазарните условия — като подпомагат инвестиции в ново производство и инфраструктура, които са необходими като част от преобразуването на енергийните доставки на Европа. Цените на пазарите за търговия на едро също така определят енергийните разходи за домакинствата и бизнеса.

Поради това гражданите, бизнесът и властите трябва да са убедени в интегритета на тези енергийни пазари за търговия на едро. Освен ако не бъде третиран по ефективен начин, потенциалът за нелоялни търговски практики подронва общественото доверие, възпрепятства инвестициите, увеличава уязвимостта на цените на енергията и може да доведе до по-високи цени на енергията като цяло.

През декември 2007 г. Комисията се допита до Европейския комитет на регулаторите на ценни книжа (CESR) и Групата на европейските регулатори в областта на електроенергията и природния газ (ERGEG) по въпроси, свързани с прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия и пазарните злоупотреби. Те отговориха, че Комисията следва да обмисли изготвяне и оценяване на предложения за основна специфична рамка спрямо пазарните злоупотреби в законодателството относно енергийния сектор за всички електроенергийни и газови продукти, които не са обхванати от Директивата за пазарните злоупотреби[1]. Този съвет беше резултат от техните констатации, че настоящият режим е довел до пропуски в приложимите правила и нивото на прозрачност.

2. КОНСУЛТАЦИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

През май 2009 г. Генерална дирекция „Енергетика“ (тогава Генерална дирекция „Енергетика и транспорт“) организира работен семинар с оглед събиране на становищата на заинтересованите страни и обсъждане на най-добрия начин за разработване на режим за наблюдение, с който да се гарантира пазарен интегритет и прозрачност на енергийните пазари. През октомври 2009 г. беше организиран втори работен семинар с широко участие от страна на индустрията, на който бяха

[1] Съвет на CESR и ERGEG към Европейската комисия в контекста на третия енергиен пакет, три отделни документа (реф. №: CESR/08-527, CESR/08-998, CESR/08-739), представени на Комисията между октомври 2008 г. и януари 2009 г.

представени основните елементи за изграждане на специфичен за сектора режим на пазарен интегритет.

Генерална дирекция „Енергетика“ представи проект на документ за обсъждане[2] на Европейския форум на регулатори на електроенергия през декември 2009 г. (форума във Флоренция) и на Европейския регулаторен форум за газ през януари 2010 г. (форума в Мадрид). Заинтересованите страни бяха поканени да представят своите предложения и становища по изложените варианти за политика до февруари 2010 г. Между 31 май 2010 г. и 23 юли 2010 г. беше организирана пълна обществена консултация.

Цялата информация относно процеса на консултация, използваните документи и презентации в срещите със заинтересованите страни са достъпни на уебсайта на Генерална дирекция „Енергетика“[3].

3. ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Настоящото предложение се придружава от оценка на въздействието, в която подробно се проучват вариантите за гарантиране на интегритет и прозрачност на енергийния пазар. Докладът за оценка на въздействието беше публикуван на уебсайта на Комисията[4].

4. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

4.1. Правно основание

Предложението черпи правното си основание от член 194, параграф 2 от Договора за функционирането на ЕС. Този член гласи, че в рамките на установяването или функционирането на вътрешния пазар политиката на Съюза в областта на енергетиката има за цел, *inter alia*, да осигури функционирането на енергийния пазар и поради това е най-подходящото правно основание за регламент в тази област.

Регламентът е най-подходящият правен инструмент за установяване на последователни правила, приложими по отношение на трансграничните енергийни пазари, с функция за наблюдение на европейско равнище и координирано изпълнение в държавите-членки.

4.2. Субсидиарност и пропорционалност

4.2.1. Принцип на субсидиарност

Принципът на субсидиарност, установен в член 3, параграф 3 от Договора за Европейския съюз, се прилага, тъй като предложението не попада в обхвата на изключителната компетентност на Съюза.

Пазарите за търговия на едро с енергия са изключително важни за благосъстоянието на европейските граждани и за конкурентоспособността на европейските предприятия,

---

2 http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/forum_electricity_florence_en.htm
3 http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/consultations/2010_07_23_energy_markets_en.htm
4 http://ec.europa.eu/governance/impact/index_en.htm

както и за успеха на енергийната политика на ЕС. Както беше подчертано в техния съвет към Комисията, финансовите и енергийните регулаторни органи не могат ефективно да се справят с опасения относно пазарни злоупотреби поради съчетание от информационни пропуски и непълно регулиране.

Енергийните пазари на ЕС все по-често пресичат националните граници от гледна точка на мястото, където се извършва търговията, и мястото, където се осъществява производството и потреблението. В резултат на това цените се определят въз основа на търсенето и предлагането в няколко държави[5]. Това явление ще се подсили от обвързването на пазарите между борсите за електроенергия в ЕС[6] , което се предвижда да се осъществи до 2015 г., както и от преминаването към базирана на възли търговия с газ заедно с входно-изходен тарифен режим за пренос на газ.

Освен това пазарите за търговия на едро с енергия включват организирани борси и извънборсови (OTC) сделки с посредници. По-специално извънборсовите транзакции често се сключват извън държавата, засегната от търговията. Тези сделки също така оказват въздействие върху търговията на борсите за електроенергия. Очевидно е, че пазарните злоупотреби, които се извършват на даден пазар, няма да бъдат ограничени само до една държава-членка, а неизбежно ще окажат въздействие в целия Европейски съюз, точно както антиконкурентното поведение на енергийните пазари би могло да повлияе върху търговията между държавите-членки и може да засегне потребители в целия вътрешен пазар[7].

Поради това са необходими съгласувани правила в целия вътрешен пазар заедно с механизъм, чрез който властите да имат достъп до информация от целия Съюз, за да разбират напълно развитията на пазара.

Има опити да се въведе наблюдение на енергийните пазари на национално равнище[8]. Предвид организацията на енергийните пазари, ще е трудно отделните държави-членки да достигнат до всички необходими данни, за да гарантират ефективното откриване и възпиране на пазарни злоупотреби. Без действие на равнище ЕС тези инициативи биха могли да процъфтяват и да има риск от излагане на участниците на пазара на противоречащи си и некоординирани режими.

---

5 Това се подкрепя от високото ниво на съответствие между цените на съседни държави, например съотношението на цените в Нидерландия и Германия за електроенергия за следващия ден се увеличи от 0,57 (2004 г.) и 0,67 (2005 г.) на 0,85 и 0,91 съответно през 2008 и 2009 г. Това явление се анализира по-подробно в доклада за оценка на въздействието.

6 Презентация на форума във Флоренция „Target Model for Interregional Congestion Management“ („Целеви модел за междурегионално управление на претоварването“), 10 декември 2009 г., http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/forum_electricity_florence_en.htm

7 Разследване на функционирането на пазарите на електроенергия и газ от 2005 г. съгласно член 17 от Регламент № 1/2003 ЕО — http://ec.europa.eu/competition/sectors/energy/inquiry/index.html#final — и Решение на Комисията от 28.11.2008 г. относно дела COMP/39.388 — Германски електроенергиен пазар на едро и COMP/39.389 — Германски балансиращ електроенергиен пазар.

8 Френският регулаторен орган в енергийния сектор (CRE) има широки правомощия за надзор на пазарите за търговия на едро (включително спотови транзакции и транзакции с извънборсови деривативи) и започна да изисква данни за транзакции, свързани с френските пазари, от участниците на пазара в цяла Европа. Германската Monopolkommission настоя да се създаде независим орган за наблюдение на пазара в Германия, който да има достъп до транзакции на и извън борсите за доставки в Германия. През март 2009 г. регулаторният орган в енергийния сектор на Обединеното кралство Ofgem публикува документ относно предотвратяване на пазарни злоупотреби.

Поради трансграничното естество на проблема е ясно, че действието на ЕС би играло ключова роля за гарантиране на интегритета на европейските енергийни пазари. Координация, която обхваща целия ЕС, може да гарантира, че ползите от вътрешния пазар не се губят в резултат на пазарно поведение, което подронва доверието на гражданите и бизнеса в процеса на формиране на цените, когато това поведение се наблюдава в държава-членка, различна от държавата, в която се усещат ефектите от него.

Регламентът ще създаде рамка, която определя правила, съгласувани с и адаптирани към специфичните характеристики на енергийните пазари и изготвени с цел ефективно откриване и възпиране на пазарни злоупотреби. В него се предвижда Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия (наричана по-долу „Агенцията“)[9] да работи в тясно сътрудничество с националните регулаторни органи, установени съгласно Директива 2009/72/ЕО и Директива 2009/73/ЕО, както и с други компетентни органи с цел наблюдение на пазарите на електроенергия и газ и гарантиране, че се предприемат ефективни и координирани действия за изпълнение.

Органите на държавите-членки не само имат пряк интерес от резултатите на техните пазари, но и внасят важно познаване на развитието на пазарните резултати в своята област на компетентност. Поради това зачитането на принципа на субсидиарност ще бъде от ключово значение за гарантиране на ефективността на действието на ЕС. Настоящият регламент ще улесни по-ефикасно наблюдение на национално равнище, като даде на националните органи достъп до цялостни данни, и освен това ще гарантира, че Агенцията има адекватен и общоевропейски поглед върху пазарите на електроенергия и газ, както и нужния експертен опит по отношение на функционирането на европейските пазари и системи за електроенергия и газ.

4.2.2. Принцип на пропорционалност

В съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в член 3, параграф 4 от Договора за Европейския съюз, предложението не надхвърля необходимото, особено във въздействието си върху търгуващите на едро с енергийни продукти, за постигане на поставената цел да се гарантира функционирането на вътрешния пазар на енергия чрез осигуряване на интегритета и прозрачността на енергийните пазари на едро.

4.3. Подробно обяснение

4.3.1. Ясни и последователни правила

В регламента се разработват правила, които категорично забраняват пазарните злоупотреби на пазарите за търговия на едро с електроенергия и сродни продукти, както и на пазарите за търговия на едро с природен газ и сродни продукти. Тези правила включват ясни забрани за търговия с вътрешна информация и манипулиране на пазара. Тези правила са формулирани по такъв начин, че да са в съответствие с

[9] Агенцията беше създадена съгласно Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия, чието правно основание тогава беше член 95 от Договора. Агенцията работи за постигане на целите на член 194 от Договора. Ако този член беше в сила към момента на приемане на Регламент (ЕО) № 713, той щеше да бъде правното основание за създаване на Агенцията.

Директивата за пазарните злоупотреби, и не се прилагат по отношение на финансовите инструменти, които вече са обхванати от тази директива.

В резултат на това ще бъдат отстранени пропуските, установени от CESR и ERGEG, и пазарните злоупотреби ще бъдат изрично забранени на пазарите за търговия на едро с енергия.

4.3.2. Гъвкави и съвместими правила

Регламентът дава възможност за определяне на тези правила в делегирани актове на Комисията. В своите отговори в обществената консултация промишлени предприятия подкрепиха този подход, който дава възможност да се вземат под внимание специфичните характеристики на енергийните пазари, които са обект на постоянни промени. В тази връзка е от значение, че приемането на мрежовите кодекси съгласно законодателството по третия пакет за либерализиране в областта на енергетиката ще доведе до много промени в начина, по който функционират трансграничните пазари. Този подход ще позволи на финансовите регулаторни органи да вземат под внимание такива подробни разпоредби при прилагането на Директивата за пазарните злоупотреби (ДПЗ) по отношение на финансови инструменти, свързани с енергия.

4.3.3. Мерки за ефективно откриване и възпиране

Наблюдение на пазара

С оглед откриване на пазарни злоупотреби е необходим ефективно функциониращ орган за наблюдение на пазара с навременен достъп до пълни данни за транзакции. Наблюдението на пазара на равнище ЕС може да приеме холистичния поглед, необходим за наблюдението на енергийните пазари. Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия („Агенцията“) разполага с необходимия за тази роля експертен опит по отношение на енергийните пазари и институционални връзки с националните регулаторните органи в енергийния сектор.

В регламента се предвижда Агенцията да събира, преглежда и споделя данни от пазарите за търговия на едро с енергия. Органите на държавите-членки, включително националните регулаторни органи, финансовите регулатори и органите по конкуренцията, са пряко заинтересовани от пазарните резултати и внасят особено важни познания за пазарите в своята област на компетентност. Поради това сътрудничеството между Агенцията и националните органи е от централно значение за предвиденото наблюдение.

Докладване на данни

С регламента се изисква от участниците на пазара да предоставят на Агенцията отчет за своите транзакции с енергийни продукти на едро. Формата, съдържанието и графикът за подлежащата на предоставяне информация ще бъдат посочени в делегирани актове на Комисията. Те ще бъдат базирани на проекти на насоки, изготвени от Агенцията. Тези насоки ще осигуряват няколко начина за докладване на данни. Така ще се сведе до минимум тежестта върху участниците на пазара и ще се избегнат двойни задължения за докладване по отношение на предприятия, обхванати от Директивата за пазарните злоупотреби.

Разследване и изпълнение

Наблюдението на пазара ще се придружава от ефективно разследване, когато са налице съмнения за пазарна злоупотреба, което при необходимост ще води до налагане на подходящи санкции. Регламентът отрежда на националните регулаторни органи водеща роля в тази задача, като изисква от държавите-членки да им предоставят необходимите правомощия за разследване на съмнения за пазарни злоупотреби и да формулират подходящи правила относно санкциите, приложими в случай на нарушение на регламента.

Освен това в регламента се признава, че поради трансграничното естество на енергийните пазари сътрудничеството ще бъде изключително важно. В това отношение важна роля е определена за Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER). В тесен контакт с регулаторните органи в енергийния сектор и финансовите надзорни органи тя ще гарантира предприемането на последователен подход по отношение на съмнения за пазарна злоупотреба, като ще предупреждава националните регулаторни органи за потенциални пазарни злоупотреби и ще улеснява обмена на информация.

Тази координационна роля ще бъде особено важна, когато дадено разследване обхваща няколко държави-членки или не е ясно къде е била извършена подозираната пазарна злоупотреба. В регламента се предвижда възможност за създаване на група за разследване, координирана от Агенцията, но съставена от представители на съответните национални регулаторни органи.

5. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Преглед на отражението на настоящото предложение върху бюджета е представен в придружаващата законодателна финансова обосновка.

2010/xxxx (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно интегритета и прозрачността на енергийния пазар

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 194, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията[10],

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[11],

като взеха предвид становището на Комитета на регионите[12],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Важно е да се гарантира, че потребителите могат да имат доверие в интегритета на пазарите на електроенергия и газ и че цените, определени на пазарите за търговия на едро с енергия, отразяват ненарушено взаимодействие между търсене и предлагане.

(2) В съвета на Европейския комитет на регулаторите на ценни книжа и Групата на европейските регулатори в областта на електроенергията и природния газ беше потвърдено, че съществуващото законодателство може да не обхваща надлежно въпроси, свързани с интегритета на пазарите на електроенергия и газ, и беше препоръчано да се обмисли създаването на подходяща законодателна рамка в енергийния сектор, която да предотвратява пазарни злоупотреби.

(3) Степента на взаимосвързаност между енергийните пазари в Европейския съюз нараства. Пазарната злоупотреба в една държава-членка засяга цените за търговия на едро с електроенергия и газ отвъд националните граници. Поради това гарантирането на интегритет на пазарите не може да е грижа само на отделните държави-членки.

---

10 ОВ С , г., стр. .
11 ОВ С , г., стр. .
12 ОВ С , г., стр. .

(4) Пазарите за търговия на едро с енергия обхващат както пазари на продукти, така и пазари на деривати, като ценообразуването в двата сектора е взаимосвързано.

(5) Досега държавите-членки и секторите прилагаха специфични практики за наблюдение на енергийните пазари. В зависимост от цялостната пазарна рамка и положението с регулирането това може да доведе до подлагане на търговски дейности на множество юрисдикции с наблюдение, извършвано от няколко различни органа, евентуално разположени в различни държави-членки. Това може да доведе до липса на яснота кой носи отговорност и дори до положение да не съществува такова наблюдение.

(6) Понастоящем няма изрична забрана за поведение, което подронва интегритета на енергийния пазар, на някои от най-важните енергийни пазари.

(7) Търговията с деривати и търговията с продукти се използват заедно на пазарите за търговия на едро с енергия. Поради това е важно определенията на пазарна злоупотреба, която със състои от търговия с вътрешна информация и манипулиране на пазара, да са съвместими между пазарите на деривати и продукти.

(8) В Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия[13] и Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ[14] се признава, че равният достъп до информация за физическия статус и ефикасността на системата е необходим, така че всички участници на пазара да могат да преценят цялостното състояние на търсенето и предлагането и да открият причините за промените на цените на едро.

(9) Следва да е изрично забранено да се използва или да се прави опит да се използва вътрешна информация за търговия за собствена сметка или за сметка на трета страна. Използването на вътрешна информация може също така да се състои в търговия на едро с енергийни продукти от лица, които знаят или следва да знаят, че информацията, с която разполагат, е вътрешна информация.

(10) Манипулирането на пазарите за търговия на едро с енергия включва изкуствено завишаване на цените до ниво, което не е обосновано от действителната наличност и разходите за капацитет за производство, съхранение и пренос, както и от търсенето.

(11) Необходимо е прецизиране на определенията за вътрешна информация и манипулиране на пазара, за да се вземат под внимание специфичните характеристики на пазарите за търговия на едро с енергия, които са динамични и подлежат на промени. Комисията следва да е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 290 от Договора, що се отнася до тези подробни правила.

---

13 ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 15.
14 ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36.

(12) Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия[15] цели постигане на целите на член 194 от Договора. Ако този член беше в сила към момента на приемане на Регламент (ЕО) № 713, той щеше да бъде правното основание за създаване на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия („Агенцията“).

(13) Ефикасното наблюдение на пазара е от огромно значение за откриване и възприране на пазарни злоупотреби на пазарите за търговия на едро с енергия. Агенцията е в най-добра позиция да осъществява такова наблюдение, тъй като тя разполага с поглед върху пазарите за електроенергия и газ в целия Европейски съюз и с необходимия експертен опит относно функционирането на пазарите и системите за електроенергия и газ в Съюза. Със задълбоченото си познаване на развитието на енергийните пазари в своите държави-членки националните регулаторни органи следва да играят важна роля в гарантирането на ефикасно наблюдение на пазара.

(14) Ефикасното наблюдение на пазара изисква редовен достъп до данни за транзакции. Поради тази причина от участниците на пазара, които търгуват на едро с енергийни продукти, следва да се изисква да предоставят тази информация на Агенцията.

(15) С оглед да се гарантира необходимата гъвкавост при събирането на информацията относно транзакции на едро с енергийни продукти, Комисията следва да е оправомощена да приема делегирани актове в съответствие с член 290 от Договора, в които се определя графикът, формата и съдържанието на информацията, която участниците на пазара са длъжни да предоставят. Задълженията за докладване не трябва да водят до ненужни разходи за участниците на пазара. Поради това по настоящия регламент следва да не се налагат допълнителни задължения за докладване на лицата, докладващи за транзакции на компетентен орган в съответствие с разпоредбите на Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно пазарите на финансови инструменти[16] и на регистри на транзакции и компетентни органи в съответствие с разпоредбите на Регламент ---/---- на Европейския парламент и на Съвета относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции на Европейския парламент и на Съвета.

(16) С оглед да се улесни ефикасното наблюдение на всички аспекти от търговията на едро с енергийни продукти, Агенцията следва да създаде механизми за осигуряване на достъп на други уместни органи до информацията, която получава относно транзакциите на пазарите за търговия на едро с енергия, по-специално на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA), създаден в съответствие с Регламент (ЕС) ---/---- на Европейския парламент и на Съвета за установяване на Европейски орган за ценни книжа и пазари [Регламент за ESMA — предложение на Комисията 2009/0144 (COD)], националните регулаторни органи, компетентните финансови органи на държавите-членки, органите по конкуренцията на държавите-членки и други уместни органи.

---

15 ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 1.

16 ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 0001—0044.

(17) Агенцията следва да гарантира оперативната сигурност на данните, които получава, да предотвратява неупълномощен достъп до информацията, съхранявана от Агенцията, и да установи процедури за гарантиране, че лицата с право на достъп до събираните от нея данни не злоупотребяват с тях. Агенцията също така следва да се увери, че органите, които имат достъп до данните, съхранявани от Агенцията, ще са в състояние да поддържат също толкова високо ниво на сигурност.

(18) Когато информацията не е чувствителна в търговско отношение, Агенцията следва да има възможност да предоставя тази информация на участниците на пазара и обществеността. Тази прозрачност може да изгради доверие в пазара и да спомогне за увеличаване на знанията относно функционирането на пазарите за търговия на едро с енергия.

(19) Националните регулаторни органи следва да носят отговорност за гарантиране, че настоящият регламент се изпълнява в държавите-членки. За тази цел те трябва да разполагат с необходимите правомощия за разследване, които да им дават възможност да извършват ефикасно тази задача.

(20) Агенцията следва да гарантира, че прилагането на настоящия регламент се извършва по координиран начин в целия Европейски съюз и че е съгласувано с прилагането на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 г. относно търговията с вътрешна информация и манипулирането на пазара (пазарна злоупотреба)[17]. Тъй като пазарната злоупотреба на пазарите за търговия на едро с енергия често засяга повече от една държава-членка, Агенцията следва да играе важна роля за гарантиране, че разследванията се извършват по ефикасен и последователен начин. За постигане на тази цел тя следва да е в състояние да координира функционирането на групите за разследване, съставени от представители на съответните национални регулаторни органи и по целесъобразност от други органи.

(21) Националните регулаторни органи и компетентните финансови органи следва да сътрудничат, за да се гарантира координиран подход за справяне с пазарни злоупотреби на пазарите за търговия на едро с енергия, което обхваща както пазарите за продукти, така и пазарите за деривати.

(22) Важно е задължението за професионална тайна да се прилага по отношение на лицата, които получават поверителна информация, в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент.

(23) Важно е санкциите за нарушаване на настоящия регламент да са пропорционални и възпиращи и да отразяват сериозността на нарушенията и потенциалните изгоди от търговията въз основа на вътрешна информация и манипулиране на пазара. Санкциите за нарушаване на настоящия регламент следва да съответстват на санкциите, приети от държавите-членки при изпълнение на Директива 2003/6/ЕО, като се отчита взаимодействието между търговията с деривативни продукти на елекроенергия и газ.

---

[17] ОВ L 96, 12.4.2003 г., стр. 16.

(24) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно осигуряването на хармонизирана рамка за гарантиране на прозрачност и интегритет на енергийния пазар, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и може да бъде по-добре постигната на равнище ЕС, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет, обхват и връзка с други законодателни актове на Европейския съюз

Настоящият регламент установява правила, които забраняват практики на злоупотреба на пазарите за търговия на едро с енергия и които съответстват на правилата, приложими по отношение на финансовите пазари. В него се предвижда наблюдение на пазарите за търговия на едро с енергия от страна на Агенцията.

Настоящият регламент се прилага по отношение на търговията на едро с енергийни продукти. Разпоредбите на член 3 и член 4 не се прилагат по отношение на енергийни продукти на едро, които представляват финансови инструменти и по отношение на които се прилагат разпоредбите на член 9 от Директива 2003/6/ЕО. Настоящият регламент не засяга прилагането на директиви 2003/6/ЕО и 2004/39/ЕО, както и на разпоредбите на европейското право за конкуренцията по отношение на практиките, обхванати от настоящия регламент.

Агенцията, националните регулаторни органи и компетентните финансови органи си сътрудничат, за да се гарантира предприемане на координиран подход за изпълнението на съответните правила, когато действията са свързани с един или повече финансови инструменти, по отношение на които се прилагат разпоредбите на член 9 от Директива 2003/6/ЕО, и също така с един или повече енергийни продукти на едро, по отношение на които се прилагат разпоредбите на член 3 и член 4.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1. „Вътрешна информация“ означава точна информация, която не е била направена публично достояние, отнася се пряко или косвено до един или повече енергийни продукти на едро и която, ако бъде направена публично достояние, би могла да повлияе съществено на цените на тези енергийни продукти на едро.

   С цел прилагане на първата алинея, информацията, която разумен участник на пазара вероятно би използвал като част от основанието за своето решение да извърши транзакция, свързана с енергиен продукт на едро, представлява

информация, която, ако бъде направена публично достояние, вероятно би повлияла съществено на цените на тези енергийни продукти на едро. Такава информация включва информация, свързана с капацитета на съоръжения за производство, съхранение, потребление или пренос на електроенергия или природен газ, както и информация, която трябва да се разкрие в съответствие с правни или регулаторни разпоредби на равнището на Съюза или на национално равнище, пазарни правила и договори или обичайни практики на съответния пазар за търговия на едро с енергия.

Например информацията, която трябва да бъде направена публично достояние в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 714/2009 или Регламент (ЕО) № 715/2009, включително насоки и мрежови кодекси, приети в съответствие с тези регламенти, може да представлява вътрешна информация.

2. Манипулиране на пазара означава:

а) извършването на транзакции или издаването на нареждания за търговия с енергийни продукти на едро, които:

– дават или могат да дадат лъжливи или измамни сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро; или

– определят или правят опит да определят, чрез действията на едно или повече лица, действащи заедно, цената на един или повече енергийни продукти на едро на ненормално или изкуствено равнище, освен ако лицето, което е осъществило транзакциите или е издало нарежданията, докаже, че причините, които са го накарали да направи това, са законни и че тези транзакции или тези нареждания за търговия са съобразени с приетите пазарни практики на съответния пазар за търговия на едро с енергия; или

– прибягват или правят опит да прибягнат до фиктивни способи или до всякаква друга форма на заблуда или на измама;

б) разпространяването на информация, която дава или може да даде лъжливи или измамни сигнали за енергийни продукти на едро, включително и пускането на слухове и разпространяването на лъжливи или измамни сведения, когато лицето, извършило това разпространение, е знаело или е следвало да знае, че информацията е била лъжлива или измамна. Когато става въпрос за журналисти, действащи в изпълнение на своите професионални задължения, това разпространение на сведения трябва да бъде оценено, като се държи сметка за правилата, приложими за тяхната професия, освен ако тези лица не извличат пряко или косвено облага или печалба от разпространението на тези сведения.

Например предприемането на действие, така че да изглежда, че наличността на производствен капацитет за електроенергия, наличността на газ или

наличността на капацитет за пренос е различна от капацитета, който в действителност е физически наличен, представлява манипулиране на пазара.

3. „Опит за манипулиране на пазара“ означава:

а) извършването на транзакции или издаването на нареждания за търговия или предприемането на каквото и да било друго действие, свързано с енергиен продукт на едро, с намерение да се:

– дадат лъжливи или измамни сигнали по отношение на предлагането, търсенето или цената на енергийни продукти на едро;

– определи цената на един или повече енергийни продукти на едро на ненормално или изкуствено равнище; или

– прибегне до фиктивни способи или до всякаква друга форма на заблуда или на измама във връзка с енергиен продукт на едро.

б) разпространяването на информация, независимо дали чрез медиите, включително интернет, или по какъвто и да е друг начин, с намерение да се дадат лъжливи или измамни сигнали за енергийни продукти на едро.

4. „Енергийни продукти на едро“ означава следните договори и деривати, независимо от мястото и начина, по който се търгува с тях:

а) договори за доставка на природен газ или електроенергия;

б) деривати, свързани с природен газ или електроенергия;

в) договори, свързани с пренос на природен газ или електроенергия;

г) деривати, свързани с пренос на природен газ или електроенергия.

Договорите за доставка на природен газ или електроенергия за използване от крайни потребители не се считат за енергийни продукти на едро.

5. „Пазар за търговия на едро с енергия“ означава пазар в рамките на Съюза, на който се търгува на едро с енергийни продукти;

6. „Компетентен финансов орган“ означава компетентен орган, определен в съответствие с процедурата, предвидена в член 11 от Директива 2003/6/ЕО;

7. „Национален регулаторен орган“ означава национален регулаторен орган, определен в съответствие с член 35, параграф 1 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[18] или член 39, параграф 1 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета[19];

---

[18] ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55.
[19] ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94.

8. „Оператор на преносна система“ има значението, определено в член 2, параграф 4 от Директива 2009/72/ЕО и член 2, параграф 4 от Директива 2009/73/ЕО.

Член 3

Забрана за търговия с вътрешна информация и задължение за публикуване на вътрешна информация

1. На лица, които разполагат с вътрешна информация във връзка с енергиен продукт на едро, се забранява да:

   а) използват тази информация, когато придобиват или продават или когато се опитват да придобият или да продадат за своя собствена сметка или за чужда сметка, пряко или косвено, енергийни продукти на едро, за които се отнася тази информация;

   б) съобщават тази информация на друго лице, освен ако това не е в рамките на нормалните условия на изпълнение на работата им, на професията им, или на техните функции. В този случай те трябва да направят тази информация пълно и ефикасно публично достояние. Когато разкриването е преднамерено, информацията се разкрива на всички лица едновременно. В случай на непреднамерено разкриване информацията се предоставя на всички лица колкото се може по-скоро след непреднамереното разкриване. Тази точка не се прилага, когато лицето, което получава информацията, е обвързано със задължение за поверителност, независимо дали това задължение има законов, подзаконов, устройствен или договорен характер;

   в) склоняват друго лице или му препоръчват въз основа на вътрешна информация да придобие или да продаде, енергийни продукти на едро, за които се отнася тази информация.

2. Забраната, формулирана в параграф 1, се прилага по отношение на следните лица, които разполагат с вътрешна информация във връзка с енергиен продукт на едро:

   а) членове на административния, управителния или надзорния съвет на предприятие;

   б) лица с участие в капитала на предприятие;

   в) лица с достъп до информацията при упражняването на своята работа, професия или задължения;

   г) лица, които придобиват такава информация чрез престъпна дейност;

   д) лица, които знаят или следва да знаят, че съответната информация е вътрешна информация.

3. Когато лицето, което разполага с вътрешна информация във връзка с енергиен продукт на едро, е юридическо лице, забраната съгласно член 1 се прилага и по отношение на физическите лица, които участват в решението за извършване на транзакцията за сметка на въпросното юридическо лице.

4. Участниците на пазара публично разкриват вътрешна информация по отношение на бизнес или съоръжения, които съответният участник притежава или контролира, или за които участникът носи отговорност по въпроси, свързани с експлоатацията, независимо дали изцяло или отчасти. Тази информация включва информация, свързана с капацитета на съоръжения за производство, съхранение, потребление или пренос на електроенергия или природен газ.

   Даден участник на пазара може, на своя собствена отговорност, да отложи публикуването на вътрешна информация, за да не увреди своите законни интереси, при положение че няма опасност този пропуск да въведе в заблуждение обществеността и че участникът на пазара е в състояние да гарантира поверителността на тази информация, както и че не взема решения, свързани с търговия с енергийни продукти на едро въз основа на въпросната информация. При това положение участникът на пазара трябва да предостави тази информация на Агенцията и съответния национален регулаторен орган в съответствие с разпоредбите на член 7, параграф 4.

   Първата и втората алинея не засягат задълженията на участниците на пазара съгласно разпоредбите на Директива 2009/72/ЕО, Директива 2009/73/ЕО, Регламент (ЕО) № 714/2009 и Регламент (ЕО) № 715/2009, включително насоки и мрежови кодекси, приети в съответствие с тези директиви и регламенти, по-специално по отношение на графика и начина на публикуване на информацията.

5. Настоящият член не се прилага по отношение на транзакции, извършени за изпълнението на задължение за придобиване или продажба на енергийни продукти на едро, което е станало изискуемо, когато това задължение е резултат от споразумение, сключено преди съответното лице да разполага с вътрешната информация.

   Букви а) и в) от параграф 1 не се прилагат по отношение на операторите на преносни системи, когато те закупуват газ или електроенергия, за да гарантират безопасно и сигурно функциониране на системата в съответствие със своето задължение съгласно член 12, букви г) и д) от Директива 2009/72/ЕО или член 13, параграф 1, букви а) и в) от Директива 2009/73/ЕО.

Член 4

Забрана за манипулиране на пазара

Забранява се извършването или опитът за извършване на манипулиране на пазара по отношение на пазарите за търговия на едро с енергия.

Член 5

Прецизиране на определенията за вътрешна информация и манипулиране на пазара

1. С оглед да се вземат под внимание бъдещи развития на пазара за търговия на едро с енергия, Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 15 и при условията в членове 16 и 17, като прецизира определенията, формулирани в член 2, параграфи 1—5.

2. В делегираните актове, упоменати в параграф 1, трябва да се обръща внимание най-малко на:

   а) специфичното функциониране на пазарите за търговия на едро с енергия и взаимодействието между пазарите на продукти и пазарите на деривати;

   б) потенциалното въздействие на действително или планирано производство, потребление, използване на капацитет за пренос или използване на капацитет за съхранение върху цените на пазарите за търговия на едро на енергия;

   в) мрежови кодекси и рамкови насоки, приети в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 714/2009 и Регламент (ЕО) № 715/2009.

Член 6

Наблюдение на пазара

1. Агенцията наблюдава търговската дейност на едро с енергийни продукти с цел откриване и предотвратяване на търговия въз основа на вътрешна информация и манипулиране на пазара. Тя събира данни за оценяване и наблюдение на пазарите за търговия на едро с енергия, както е предвидено в член 7.

2. Националните регулаторни органи сътрудничат на Агенцията при извършване на наблюдението на пазарите за търговия на едро с енергия, посочено в параграф 1. За тази цел националните регулаторни органи имат достъп до съответната информация, съхранявана от Агенцията, която тя е събрала в съответствие с параграф 1, при условията на разпоредбите на член 8, параграф 2.

3. Агенцията представя доклад на Комисията относно своите дейности съгласно настоящия регламент поне веднъж годишно. Тези доклади довеждат до знанието на Комисията слабости в правилата, стандартите и процедурите на пазарите, които биха могли да улеснят търговия с вътрешна информация и манипулиране на пазара или да подронят вътрешния пазар. Докладите могат да се съчетаят с доклада, посочен в член 11, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 713/2009.

Агенцията може да прави препоръки по отношение на отчетите за транзакции, включително за нареждания за търговия, които счита за необходими за ефективно и ефикасно наблюдение на пазарите за търговия на едро с енергия. Преди да направи такива препоръки Агенцията се консултира със заинтересованите страни в съответствие с разпоредбите на член 10 от Регламент (ЕО) № 713/2009. Агенцията по-специално се консултира с ESMA, националните регулаторни органи и компетентните финансови органи в държавите-членки.

Член 7

Събиране на данни

1. На Агенцията се предоставя отчет за транзакции на пазари за търговия на едро с енергия, включително нареждания за търговия. Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 15 и при условията на членове 16 и 17, като определя графика, формата и съдържанието относно докладването на тази информация, и по целесъобразност определя прагови стойности за докладване на транзакции, както и посочва видове договори, за транзакции по които трябва да се докладва.

2. Делегираните актове съгласно параграф 1 гарантират, че лицата, посочени в параграф 3, букви а), б) и в), които докладват за транзакции в съответствие с Директива 2004/39/ЕО[20] или Регламент (ЕО)---/---- на Европейския парламент и на Съвета относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции на Европейския парламент и на Съвета [Регламент за европейската пазарна инфраструктура — 2010/0250(COD)], нямат допълнителни задължения за докладване освен тези, определени във въпросното законодателство.

   Без да се засяга първата алинея, с посочените в параграф 1 делегирани актове може да се установи необвързваща рамка, която да позволява на организирани пазари и на системи за сравняване или докладване при търговията да предоставят на Агенцията данни за енергийни транзакции на едро.

3. За целите на параграф 1 информацията се предоставя от:

   а) участника на пазара;

   б) трета страна, която действа от името на участника на пазара;

   в) организиран пазар, система за съпоставяне или отчитане на търговия;

   г) регистри на транзакции, регистрирани или признати съгласно Регламент (ЕО)---/---- на Европейския парламент и на Съвета [Регламент за европейската пазарна инфраструктура — 2010/0250(COD)];

   д) компетентен орган, който е получил тази информация в съответствие с разпоредбите на член 25, параграф 3 от Директива 2004/39/ЕО или член 6, параграф 2 от Регламент (ЕО)---/---- [Регламент за европейската пазарна инфраструктура — 2010/0250(COD)].

4. Участниците на пазара предоставят на Агенцията и националните регулаторни органи информация, свързана с капацитета на съоръженията за производство,

---

[20] ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1.

съхранение, потребление или пренос на електроенергия или природен газ с цел наблюдение на търговията на пазарите за търговия на едро с енергия.

Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 15 и при условията на членове 16 и 17, като определя графика, формата и съдържанието относно информацията, която трябва да се докладва.

Член 8

Споделяне на информация между Агенцията и други органи

1. Агенцията установява механизми за споделяне на информацията, която получава в съответствие с член 6, параграф 1 и член 7, с националните регулаторни органи, компетентните финансови органи на държавите-членки, органите по конкуренцията на държавите-членки и други уместни органи. Агенцията дава достъп до механизмите, посочени в параграф 1, само на органи, които са създали системи, даващи възможност на Агенцията да изпълни изискванията на член 9, параграф 1.

2. Цялата събрана от тях информация относно енергийни продукти на едро се предоставя на Агенцията чрез регистри на транзакции, регистрирани или признати съгласно Регламент (ЕО)---/---- [Регламент за европейската пазарна инфраструктура — 2010/0250(COD)].

Компетентните финансови органи предават на Агенцията доклади за транзакции с енергийни продукти на едро, получени в съответствие с член 25, параграф 3 от Директива 2004/39/ЕО на Агенцията и член 6, параграф 2 от Регламент (ЕО)---/--- [Регламент за европейската пазарна инфраструктура — 2010/0250(COD)].

Член 9

Защита на данните и оперативна надеждност

1. Агенцията гарантира поверителността, надеждността и защитата на получената съгласно член 7 информация. Агенцията взема мерки за предотвратяване на всякакви злоупотреби с информацията, която се съхранява в нейните системи.

Когато е от значение, Агенцията спазва Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни[21].

Агенцията установява източниците на оперативен риск и ги свежда до минимум посредством разработване на подходящи системи, контролни механизми и процедури.

[21] ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1.

2. Агенцията може да вземе решение за публично огласяване на части от информацията, която съхранява, при условие че не разпространява чувствителна в търговско отношение информация за отделни участници на пазара или за отделни транзакции.

Член 10

Прилагане на забрани срещу пазарна злоупотреба

1. Националните регулаторни органи гарантират спазването на забраните, формулирани в членове 3 и 4.

Всяка държава-членка гарантира, че националните регулаторни органи разполагат с правомощия за разследване, небходими за изпълнение на тази функция. Тези правомощия се упражняват по пропорционален начин. Тези правомощия могат да се упражняват:

а) пряко;

б) в сътрудничество с други органи или предприятия на пазара;

в) чрез сезиране на компетентните органи на съдебната власт.

2. Правомощията за разследване, посочени в параграф 1, включват правото:

а) на достъп до всички уместни документи в каквато и да било форма и получаването на копие от тях;

б) да се искат сведения от всички лица, включително и тези, които участват последователно при предаването на нареждания или при изпълнението на съответните операции, както и от техните възложители и, ако е необходимо, да се призове такова лице и да бъде изслушано;

в) на извършване на проверки на място;

г) да изискват съществуващи записи за телефонни разговори и предаване на данни;

д) да се поиска преустановяване на всяка практика, която противоречи на настоящия регламент или на делегираните актове по него;

е) да се поиска от съд да замрази или да постави под запор активи;

ж) да се изиска временна забрана на професионална дейност.

3. Всяко лице, което извършва транзакции с енергийни продукти на едро като част от своята професия и което има разумно основание да подозира, че дадена транзакция може да нарушава разпоредбите на член 3 или 4, незабавно уведомява националния регулаторен орган.

Лица, които извършват транзакции с енергийни продукти на едро като част от своята професия, установяват и поддържат ефективни договорености и процедури за идентифициране на нарушения на разпоредбите на член 3 или 4.

Член 11

Сътрудничество на равнище ЕС

1. Агенцията гарантира, че националните регулаторни органи извършват своите задачи съгласно настоящия регламент по координиран начин.

   Националните регулаторни органи сътрудничат на Агенцията и помежду си с цел изпълняване на своите задължения съгласно настоящия регламент.

2. Националните регулаторни органи уведомяват Агенцията с възможно най-големи подробности, когато имат разумно основание да подозират, че в тяхната държава-членка или друга държава-членка се извършват или са били извършени действия в разрез с разпоредбите на настоящия регламент.

   Когато национален регулаторен орган подозира, че в друга държава-членка се извършват действия, които засягат пазарите за търговия на едро с енергия или цената на енергийни продукти на едро в неговата държава-членка, той може да поиска от Агенцията да предприеме мерки в съответствие с параграф 4.

3. С оглед да се гарантира координиран подход по отношение на пазарни злоупотреби на пазарите за търговия на едро с енергия:

   а) националните регулаторни органи уведомяват компетентния финансов орган в своята държава-членка и Агенцията, когато имат разумни основания да подозират, че на пазари за търговия на едро с енергия се извършват или са били извършени действия, които представляват пазарна злоупотреба по смисъла на Директива 2003/6/ЕО и които засягат финансови инструменти, предмет на разпоредбите на член 9 от тази директива;

   б) Агенцията уведомява ESMA и съответния компетентен финансов орган, когато има разумни основания да подозира, че на пазари за търговия на едро с енергия се извършват или са били извършени действия, които представляват пазарна злоупотреба по смисъла на Директива 2003/6/ЕО и които засягат финансови инструменти, предмет на разпоредбите на член 9 от тази директива;

   в) компетентният финансов орган на дадена държава-членка уведомява ESMA и Агенцията, когато има разумни основания да подозира, че на пазарите за търговия на едро с енергия в друга държава-членка се извършват или са били извършени действия, които нарушават разпоредбите на членове 3 и 4.

4. С оглед да изпълнява своите функции съгласно параграф 1, когато подозира, че е налице нарушаване на разпоредбите на настоящия регламент, Агенцията има правомощия да:

а) поиска от един или повече национални регулаторни органи да предостави информация, свързана с подозираното нарушение;

б) поиска от един или повече национални регулаторни органи да се започне разследване на подозираното нарушение и да се предприемат подходящи действия за отстраняване на това нарушение;

в) когато счита, че евентуалното нарушение оказва или е оказало трансгранично въздействие, да свика група за разследване, която се състои от представители на съответните национални регулаторни органи, за да се разследва дали са били нарушени разпоребите на настоящия регламент и в коя държава-членка е било извършено нарушението; по целесъобразност Агенцията може също така да поиска участието в групата за разследване на представители на компетентния финансов орган или друг уместен орган на една или повече държави-членки.

5. Националните регулаторни органи изпълняват искането на Агенцията, отправено в съответствие с разпоредбите на параграф 4.

Националните регулаторни органи, които получат искане за информация в съответствие с параграф 4, буква а) или получат искане да започнат разследване на подозирано нарушение в съответствие с параграф 4, буква б), незабавно предприемат необходимите мерки за изпълнение на това искане. Ако национален регулаторен орган не е в състояние веднага да предостави изисканата информация, той незабавно уведомява Агенцията за причините.

Националните регулаторни органи участват в група за разследване, свикана в съответствие с параграф 4, буква в), и оказват цялото необходимо съдействие. Групата за разследване се координира от Агенцията.

6. Последното изречение от член 15, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 713/2009 не се прилага за Агенцията, когато тя изпълнява задачите си по настоящия регламент.

Член 12

Професионална тайна

1. Всяка поверителна информация, която се получава, обменя или предава съгласно настоящия регламент, е предмет на разпоредбите за професионална тайна, установени в параграфи 2, 3 и 4.

2. Задължението за професионална тайна се прилага по отношение на:

а) лица, които работят или са работили за Агенцията;

б) одитори и експерти, инструктирани от Агенцията;

в) лица, които работят или са работили за националните регулаторни органи;

г) одитори и експерти, инструктирани от националните регулаторни органи, които получават поверителна информация в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент.

3. Поверителна информация, получена от посочените в параграф 2 лица в хода на изпълнение на техните задължения, не може да се разкрива на никакви други лица или органи, освен в резюмирана или обобщена форма, така че да не може да се идентифицират отделни участници на пазара или отделни пазари, без това да засяга случаи, попадащи в обхвата на наказателното право, други разпоредби на настоящия регламент или други уместни законодателни актове на Съюза.

4. Без да се засягат случаите, попадащи в обхвата на наказателното право, Агенцията, националните регулаторни органи, компетентните финансови органи, ESMA, институции или физически или юридически лица, които получават поверителна информация в съответствие с настоящия регламент, могат да я използват само за изпълнение на своите задължения и упражняване на своите функции. Други органи, институции, физически или юридически лица могат да използват тази информация за целта, за която им е била предоставена, или в контекста на административни или съдебни процедури, конкретно свързани с упражняването на техните функции. Органът, получил дадена информация, може да я използва за други цели, когато Агенцията, националните регулаторни органи, компетентните финансови органи, ESMA, институциите или физическите или юридическите лица, които съобщават тази информация, дадат своето съгласие за това.

Член 13

Санкции

Държавите-членки определят правилата относно санкциите, приложими при нарушаване на разпоредбите на настоящия регламент, и предприемат всички необходими мерки, за да гарантират изпълнението на посочените правила. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите-членки следва да съобщят тези разпоредби на Комисията най-късно до[22]… и да я уведомяват незабавно за всяко последващо изменение, което засяга тези разпоредби.

[22] ОВ, да се въведе датата, на която се навършва една година от приемането на настоящия регламент.

Член 14

Взаимоотношения с трети държави

Без да се засягат компетенциите на институциите на Съюза, включително Европейската служба за външна дейност, Агенцията може да установява контакт с надзорни органи от трети държави. Тя може да сключва административни споразумения с международни организации и с администрациите на трети държави.

Член 15

Упражняване на делегирането на правомощия

1. Правомощията да приема делегираните актове по членове 5 и 7 се предоставят на Комисията за неопределен срок.

2. След като приеме делегиран акт, Комисията незабавно уведомява едновременно Европейския парламент и Съвета.

3. Правомощията да приема делегирани актове се предоставят на Комисията съгласно условията по членове 16 и 17.

Член 16

Отмяна на делегираните правомощия

1. Делегирането на правомощия, посочено в членове 5 и 7, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета.

2. Институцията, започнала вътрешна процедура за вземане на решение относно това дали да се оттегли делегирането на правомощие, информира за това другата институция и Комисията в разумен срок преди да бъде взето окончателното решение, като посочва делегираните правомощия, които могат да бъдат обект на оттегляне, и евентуалните причини за оттеглянето.

3. С решението за отмяна се прекратява делегирането на правомощията, посочени в същото решение. Решението поражда действие незабавно или на посочена в него по-късна дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила. То се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 17

Възражения срещу делегираните актове

1. В срок от два месеца от датата на уведомяването Европейският парламент и Съветът могат да формулират възражения срещу делегирания акт. По инициатива на Европейския парламент или на Съвета този срок се удължава с един месец.

2. Ако до изтичането на посочения срок нито Европейският парламент, нито Съветът е възразил срещу делегирания акт, той се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* и влиза в сила на датата, посочена в него. Делегираният акт може да бъде публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз* и да влезе в сила преди изтичането на посочения срок, ако както Европейският парламент, така и Съветът са информирали Комисията за намерението си да не повдигат възражения.

3. Ако Европейският парламент или Съветът формулира възражения срещу делегиран акт, той не влиза в сила. Институцията, която формулира възражения срещу делегирания акт, посочва мотивите за това.

Член 18

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
[…]	*[…]*

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЯ

6. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

6.1. Наименование на предложението/инициативата

Регламент (ЕО) № xxx на Европейския регламент и на Съвета относно интегритета и прозрачността на енергийния пазар

6.2. Съответна(и) област(и) на политики в рамката на УД/БД[23]

Област от политиката: енергетика

Дейност: вътрешен енергиен пазар

6.3. Естество на предложението/инициативата

☒ Предложението/инициативата е във връзка с **нова дейност**

☐ Предложението/инициативата е във връзка с **нова дейност вследствие на пилотен проект/подготвителна дейност**[24]

☐ Предложението/инициативата е свързано(а) с **удължаването на съществуващо действие**

☐ Предложението/инициативата е във връзка с **дейност, пренасочена към нова дейност**

6.4. Цели

6.4.1. Многогодишна(и) стратегическа(и) цел(и) на Комисията, към която(ито) е насочено(а) предложението/инициативата

Осигуряването на развити в дълбочина, ликвидни и интегрирани енергийни пазари се вписва в стратегията „Европа 2020“ за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в Европа. Тази цел между другото изисква „добре свързани пазари, на които конкуренцията и потребителският достъп са стимул за растеж и иновации“[25]. Създаването на подходяща рамка за интегритета и прозрачността на европейските пазари за търговия с енергия ще спомогне за необходимата интеграция на пазарите и ще е важно за постигането на основните цели на европейската политика.

6.4.2. Конкретна(и) цел(и) и съответна(и) дейност(и) във връзка с УД/БД

Очаква се ACER ефикасно да открива и предотвратява пазарни нарушения от транспродуктово и трансгранично естество на пазари за търговия на едро с енергия.

---

23 УД: Управление на бюджета по дейности — БД: Изготвяне на бюджета по дейности.

24 Както се посочва в член 49, параграф 6, буква а) или б) от Финансовия регламент.

25 COM(2010) 2020 от 3 март 2010 г.: „Европа 2020 — Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“, стр. 19.

Освен това се очаква нейните действия да възпират опити за пазарни практики, които нарушават конкуренцията.

6.4.3. Очакван(и) резултат(и) и въздействие

Да се посочат въздействията, които предложението/инициативата следва да окаже върху бенефициерите/целевите групи.

Редовното и навременно наблюдение на пазарите за търговия на едро с енергия, включително подробностите във връзка с транзакции на едро и дейности с енергийни активи (разбити стойности за производство, аварийни спирания, данни за потоци, дейности по съхранението и др.), ще позволи на ACER ефикасно да открива и възпира пазарни злоупотреби. Това ще създаде увереност в участниците на пазара и ще увеличи общото доверие в правилното функциониране на пазарите. Освен това се очаква намаляването на рисковите премии да доведе до понижаване на цените на енергията за всички потребители на енергия.

6.4.4. Показатели за резултатите и за въздействието

Да се посочат показателите за наблюдение на изпълнението на предложението/инициативата.

- брой транзакции, за които е събрана информация и които се наблюдават - брой открити злоупотреби - развитие на разликата между цените „купува“ и „продава“ с течение на времето (като показател за рисковите премии на пазара)

6.5. Обосновка за предложението/инициативата

6.5.1. Изискване(ия), което(ито) трябва да бъде(ат) изпълнено(и) в краткосрочен или дългосрочен план

Целта на „Регламента относно интегритета и прозрачността на енергийните пазари“ (REMIT) е да се създаде ефикасна и ефективна рамка, която да гарантира, че европейските пазари за търговия с енергия функционират правилно, т.е. резултатите на тях не са изкривени от неправомерно пазарно поведение, а наистина отразяват основни характеристики на пазарите. Централният елемент на тази рамка е въвеждането на функция за наблюдение на пазара на европейско равнище. Тази функция ще се извършва от наскоро създадената Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия[26] (ACER). С оглед изпълнение на своите цели ACER ще трябва да създаде специално звено, състоящо се от специалисти с богат опит както на пазарите за търговия с енергия, така и на финансовите пазари. Освен това тя ще трябва да въведе ИТ инфраструктура, която да позволява обработването на голямо количество данни, и специализиран софтуер с цел автоматизиран анализ на данни.

[26] Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия, ОВ том 52, 14 август 2009 г.

6.5.2. Добавена стойност от участието на ЕС

Редовното наблюдение на транзакциите на едро заедно с основната информация за пазара е съществена функция за интегритета и регулаторната прозрачност на пазарите за търговия с енергия. Тъй като пазарите за търговия с елекроенергия и газ са тясно свързани, всяко манипулиране, което се извършва на един от тези пазари, автоматично ще окаже въздействие върху другия. Понеже тези продукти и техните деривати често се търгуват паралелно в различни държави-членки чрез различни канали за търговия, всяко манипулиране, което включва комбинация от транзакции и/или платформи за различни продукти, може да се открие по ефективен начин само ако е налице централно организирано наблюдение. Оценката на въздействието за тази инициатива показа, че функцията за централно наблюдение няма да бъде осигурена от пазара, а може да се организира по най-добър начин на европейско равнище в рамките на съществуваща агенция с профил в енергетиката. Поверяването на функцията за наблюдение на пазара на ACER би дало възможност да се използва ценния експертен опит на нейния титулярен персонал в областта на енергетиката и би позволило работа при най-ниските възможни разходи чрез споделяне на някои от вече предвидените в бюджета административни разходи на ACER.

6.5.3. Поуки от подобен опит в миналото

Не съществува подобен опит.

6.5.4. Съгласуваност и възможно полезно взаимодействие с други съответни инструменти

Правилата, които забраняват пазарните нарушения, са съгласувани със съпоставими правила в приложимото финансово регулиране, а именно Директивата за пазарните злоупотреби. Освен това предложението ще въведе действителна функция за наблюдение на транзакции на едро с енергия на европейско равнище.

6.6. Срок на действие и финансово отражение

☒ Предложение/инициатива с **неограничена продължителност**

Финансовото въздействие на инициативата за 2012 и 2013 г. е в допълнение към средства, които вече са предвидени при сегашното многогодишно финансово програмиране.

6.7. Предвиден(и) метод(и) на управление[27]

Ресурсите се управляват от Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия.

[27] Подробности във връзка с методите за управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

7. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

7.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

ACER докладва редовно на Комисията относно своите дейности в областта на наблюдението на транзакции на едро и относно пазарните злоупотреби, които е идентифицирала, както и относно резултатите от разследвания, проведени от правоприлагащите органи.

7.2. Система за управление и контрол

7.2.1. Установен(и) риск(ове)

Риск от неправилно третиране на данни.

7.2.2. Предвиден(и) метод(и) на контрол

Правното предложение съдържа редица мерки относно защита на данните и оперативна отговорност. Допълнителни мерки за контрол се предвиждат и в правилата за управление на ACER. Вж. също така член 34 от Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия.

7.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или предвидените мерки за превенция и защита.

Управлението на средствата, поверени на Агенцията е под контрола на Сметната палата (член 21), Европейския парламент (член 21) и Европейската служба за борба с измамите (член 23).

8. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

8.1. Засегната(и) функция(и) от многогодишната финансова рамка и бюджетен(ни) ред(ове) за разходите

- Съществуващи бюджетни редове за разходите

По ред на функциите и бюджетните редове от многогодишната финансова рамка.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Вноска			
	Номер [Наименование…...….]	МБК/ЕБК (28)	от държави от ЕАСТ[29]	от страни кандидатки[30]	от трети държави	по смисъла на член 18, параграф 1, буква аа) от Финансовия регламент
1 А	32.04.10. Агенция за сътрудничество между енергийните регулатори	МБК	ДА	НЕ	НЕ	ДА

28 МБК = многогодишни бюджетни кредити/ЕБК = едногодишни бюджетни кредити.

29 ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

30 Страни кандидатки и, когато е приложимо, потенциални страни кандидатки от Западните Балкани.

8.2. Очаквано въздействие върху разходите

8.2.1. Обобщение на очакваното въздействие върху разходите

в млн. EUR (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка:	Номер	Функция …1A ……...……]

ACER (Агенция)			Година **2012**	Година **2013**			…да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на въздействието (вж. точка 1.6)			**ВСИЧКО**
•бюджетни кредити										
Оборудване	Поети задължения/плащания	(1)	0,985	0,100						
Оперативни разходи	Поети задължения/плащания	(2)	0,050	0,100						
Разходи за мисии за новата задача	Поети задължения/плащания	(3)	0,015	0,090						
Човешки ресурси	Поети задължения/плащания	(4)	0,265	1,323						

в млн. EUR (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година **2012**	Година **2013**			…да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на въздействието (вж. точка 1.6)			**ВСИЧКО**
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 1 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	1,315	1,613						
	Плащания	1,315	1,613						

8.2.2. Очаквано въздействие върху бюджетните кредити за ACER

– Предложението/инициативата налага използването на бюджетни кредити съгласно обяснението по-долу:

Оборудване

В съответствие с нашите прогнози, фазата за разработване на софтуерна архитектура би могла да струва около 500 000 EUR, без да се включва интегрирането на данни. Разходите за лицензи, включително за система Oracle за управление на бази от данни , софтуер ETL и специализиран филтър за допълнителни анализи на данни, могат да достигнат 50 000 EUR. Що се отнася до разходите за хардуер, първоначално следва да се предвидят 15 000 EUR.

Освен горепосочените 565 000 EUR следва да се установи поток от данни от всеки доставчик на данни към базата данни. Създаването на всяка нова (комплексна) таблица за въвеждане на данни от доставчик е скъпоструваща задача — 1500 EUR/таблица. Ако се приеме брой от около 200 доставчици на данни (20 платформи за търговия и 180 пряко докладващи търговци в Европа) и единична таблица, която да се предостави от всеки доставчик на данни на неговия сървър http/ftp, са необходими допълнителни 300 000 EUR. Това прави (565 000 EUR + 300 000 EUR) 865 000 EUR. Разходите за първоначална проверка на качеството и изпитване на разработения софтуер и създадените таблици, както се изисква съгласно стандартите на Комисията, възлизат на допълнителни 15 % към горепосочените разходи (без хардуера и такси за лицензи). Това общо прави 985 000 EUR.

Годишните разходи за поддържане и усъвършенстване на базата данни вероятно биха достигнали 100 000 EUR. Тази сума може да се разпредели по следния начин: ако се приеме, че в продължение на няколко години ще трябва да се включват около 30 допълнителни доставчици на данни годишно, разходите биха били 30*1 500 EUR = 45 000 EUR. Разходите за лицензи за софтуер биха могли да достигнат 25 000 EUR в зависимост от нуждите, разходите за поддръжка на хардуера биха могли да достигнат 5 000 EUR, а разходите за усъвършенстване на софтуера биха могли да достигнат 25 000 EUR.

Оперативни разходи

Ще бъде необходим допълнителен бюджет за покриване на разходи за срещи и изследвания, както и за превод, публикуване и връзки с обществеността. Въз основа на предварителни изчисления тези оперативни разходи ще бъдат в размер на 50 000 EUR през първата година, 100 000 EUR през втората година и 300 000 EUR от третата година нататък, ако се приеме, че през първите няколко години не се поръчват изследвания.

Разходи за мисии

С оглед изпълнение на своите задачи, екипът ще трябва да организира мисии със съответните разходи за транспорт и настаняване. Бюджетът за разходи за мисии се оценява на 0,113 млн. EUR годишно, когато допълнителният екип е напълно функциониращ. Тези оценки се основават на действителните средни разходи за мисии, определяни за ГД „Енергетика“.

Разходи за персонал

Освен самата база данни и нейното разработване, което ще изисква външен експертен опит, абсолютният минимум на необходимия персонал за поддържане и надзор на разработването на системата, валидиране на събраните данни, анализ на данните, изготвяне на доклади и управление на екипи за разследване е 15 допълнителни служители. Сумата се разпределя както следва:

Поддръжката и надзорът на разработването включват, наред с други неща, управление на договори с доставчици на данни и разработчици (финансови и договорни), изготвяне на технически спецификации, изпитване на средата, управление и техническа помощ на потребителите и др. Необходими са две лица, които да оказват нужната помощ на екипа. Валидирането на събраните данни е друга важна задача, която изисква поне три лица, като се има предвид броят на доставчиците на данни (200 доставчици с ежечасови/ежедневни данни). За анализирането на данните ще се изискват поне шест лица. За изготвянето на доклади, подготовката на досиетата за съвета по наблюдение и управлението на групите за разследване ще са необходими три лица. Един служител ще бъде необходим за управление на екипа по наблюдение.

Общите годишни разходи за персонала се оценяват на 1,59 млн. EUR, когато допълнителният екип е напълно функциониращ, като за средна стойност се вземат разходите на персонала на Европейската комисия, т.е. 0,127 млн. EUR годишно, което включва разходите, свързани със сградите, и административните разходи (пощенски разходи, телекомуникации и др.).

Разходите за персонала ще включват и разходите за назначаване на нови служители от 2012 г. нататък. Оценката на разходите за персонала се основава на следния план за подбор и назначаване на служители:

	Наемане	Персонал на ACER — временно наети лица	Външен персонал — КНЕ от НРО
Първо полугодие на 2012 г.	0		0
Второ полугодие на 2012 г.	+5	3	2
Първо полугодие на 2013 г.	+5	6	4
Второ полугодие на 2013 г.	+5	9	6

За изчислението приехме, че 60 % от допълнителните човешки ресурси ще представляват временно наети лица (127 000 EUR годишно) и 40 % ще представляват национални експерти (74 000 EUR годишно). Това отразява комбинация от използването на съществуващия експертен опит на националните регулаторни органи (НРО) в енергийния сектор в областта на енергийните пазари и експерти със

специфични знания по отношение на търговията на едро с продукти и/или деривати. Вероятността за наличието на такива експерти в НРО е по-малка и поради това те ще трябва да бъдат наети като временни служители.

	Години на **2012**	Години на **2013**			…да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на въздействието(вж. точка 1.6)		
• Позиции в щатното разписание (длъжностни лица и временно наети лица)							
Временно наети лица в ACER	0,191	0,952					
• Външен персонал (в единици служители, приравнени на пълно работно време: FTE)[31]							
КНЕ, прикрепени към ACER	0,074	0,370					
ВСИЧКО	0,265	1,323					

Агенцията ще поиска допълнителни служители в рамките на процедурата по изготвяне на бюджета за съответната година чрез многогодишния стратегически план за персонала (MASPP) и бюджетната финансова обосновка.

[31] ДНП = договорно нает персонал; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост („*Intérimaire*“*)*; МЕД = „*Jeune Expert en Délégation*“ (младши експерт в делегация); МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт.

8.2.3. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

– ☒Предложението/инициативата е съвместимо(а) с настоящата многогодишна финансова рамка.

8.2.4. Участие на трети страни във финансирането

– Предложението/инициативата не предвижда съфинансиране от трети страни

– Предложението/инициативата предвижда прогнозираното по-долу съфинансиране:

Бюджетни кредити в млн. EUR (до 3-ия знак след десетичната запетая)

	Година **N**	Година **N+1**	Година **N+2**	Година **N+3**	…да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на въздействието (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият *орган*								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

8.3. Прогнозирано въздействие върху приходите

– ☒Предложението/инициативата няма финансово въздействие върху приходите.